

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av statstjänstemannalagen och 1 § i räntelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att statstjänstemannalagen och räntelagen ändras.

Det föreslås att en ny bestämmelse fogas till statstjänstemannalagen, med stöd av vilken bestämmelserna om dröjsmålsränta i räntelagen ska tillämpas om betalningen av en fordran som grundar sig på ett tjänsteförhå-

lande hos staten dröjer. På grund av den föreslagna ändringen i statstjänstemannalagen föreslås också en ändring i räntelagens bestämmelse om lagens tillämpningsområde.

Lagarna avses träda i kraft den 1 september 2014.

MOTIVERING

1 Nuläge och bedömning av nuläget

Räntelagen (633/1982) innehåller bestämmelser om ränta på penninggäld. I lagen föreskrivs det om den ränta som ska betalas på gälden för tiden före förfallodagen samt den dröjsmålsränta som ska betalas på grund av försenad betalning av en gäld som förfallit till betalning. Räntelagens centrala innehåll är bestämmelser om dröjsmålsräntans storlek och tidpunkten för när dröjsmålsräntan ska börja betalas. I räntelagen föreskrivs det t.ex. om dröjsmålsränta på gäld vars förfallodag är bestämd, dröjsmålsränta på gäld vars förfallodag inte är bestämd och dröjsmålsränta på skadeståndsgäld.

Enligt 4 § 1 mom. i räntelagen ska gäldenären vid dröjsmål med betalning av gäld på det försenade beloppet betala en årlig dröjsmålsränta som är sju procentenheter högre än den i 12 § avsedda referensränta som gäller vid tidpunkten i fråga. Enligt 12 § i räntelagen baserar sig referensräntan på den styrränta som Europeiska centralbanken tillämpat och dess belopp kan variera halvårsvis.

Räntelagen är en allmän lag som tillämpas om inte något annat föreskrivs någon annanstans eller något annat följer av gäldenärens förbindelse eller av handelsbruk. Enligt 1 § 2 mom. 1 punkten i räntelagen tillämpas lagen emellertid inte på gäldsförhållande som bygger på offentligrättslig grund.

Enligt 1 § i statstjänstemannalagen (750/1994) är ett tjänsteförhållande ett offentligrättsligt anställningsförhållande där staten är arbetsgivare och tjänstemannen den som utför arbetet. I statens allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal har det avtalats om när en tjänstemans rätt till lön börjar. I tjänstekollektivavtalet anges också tidpunkten för när lönen ska betalas ut. Lön till tjänstemän betalas den femtonde varje kalendermånad, om inte något annat överenskomms i ett preciserande tjänstekollektivavtal. Till den som utnämns till ett tjänsteförhållande för viss tid får lönen emellertid betalas senast den sista vardagen i varje kalendermånad. I tjänstekollektivavtalet har det också avtalats om tidpunkten för betalning av de arvoden, tillägg och ersättningar som är bundna till vissa kalkylperioder. Statens tjänstekollektivavtal innehåller också en överenskommelse om vissa

ersättningar för kostnader, för vilka det inte bestämts någon närmare betalningstidpunkt och där det krävs att tjänstemannen företer en viss utredning. I dessa fall kan betalningen inte ske innan tjänstemannen har lämnat in den utredning som krävs.

På grund av den offentlighetsrättsliga karaktären tillämpas inte räntelagens bestämmelser om dröjsmålsränta på dröjsmål vid betalningen av en fordran som grundar sig på ett tjänsteförhållande hos staten. Bestämmelserna om dröjsmålsränta i räntelagen tillämpas sålunda inte heller då arbetsgivaren av en tjänsteman återkräver lön eller någon annan ekonomisk förmån som betalats utan grund.

Enligt 2 kap. 14 § i arbetsavtalslagen (55/2001) bestäms dock skyldigheten att betala dröjsmålsränta på en lönefordran eller ett annat penningbelopp som härrör från anställningsförhållandet för personal som står i anställningsförhållande till staten i enlighet med räntelagen. Den skillnad när det gäller skyldighet att betala dröjsmålsränta som beror på anställningsförhållandets art har ansetts vara ett missförhållande och trots tjänsteförhållandets offentlighetsrättsliga karaktär finns det inga skäl som motiverar att tjänstemän och arbetstagare i arbetsavtalsförhållande behandlas olika i fråga om skyldigheten att betala dröjsmålsränta.

2 Föreslagna ändringar

2.1 Ändringar i statstjänstemannalagen

Enligt förslaget ska bestämmelserna om dröjsmålsränta i räntelagen tillämpas på en försenad betalning av en fordran, t.ex. lön eller annan förmån av anställningsförhållandet, som grundar sig på ett tjänsteförhållande hos staten.

Det föreslås att en ny 63 a § fogas till statstjänstemannalagen. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det att bestämmelserna om dröjsmålsränta i räntelagen ska tillämpas då betalningen av en fordran som grundar sig på ett tjänsteförhållande hos staten försenas. Med fordran som grundar sig på ett tjänsteförhållande avses lön och andra ekonomiska förmåner av anställningsförhållandet, t.ex. arvoden, tillägg och ersättningar, som en tjänsteman på grund av sitt anställningsför-

hållande har rätt till med stöd av antingen lagen eller tjänstekollektivavtalet. Det har ingen betydelse huruvida anställningsförhållandet fortfarande är i kraft. Enligt förslaget ska räntelagen också tillämpas på sådana fordringar i fråga om vilka betalningsskyldigheten hänför sig till att anställningsförhållandet upphör. Med ekonomiska förmåner av ett anställningsförhållande avses emellertid inte pensioner enligt lagen om statens pensioner.

Det är fråga om en fordran som grundar sig på ett tjänsteförhållande också när arbetsgivaren återkräver lön eller någon annan ekonomisk förmån av anställningsförhållandet som betalats utan grund. Till exempel när en tjänsteman beviljas invalidpension eller rehabiliteringsstöd upphör tjänstemannens rätt till lön för sjukdomstid. Om det trots detta har betalats lön till tjänstemannen, t.ex. på grund av att pensionsanstalten fattar ett retroaktivt pensionsbeslut, har lönen betalats utan grund. Lönen utgör då grundlös förmån och återkrävs med stöd av 60 § i statstjänstemannalagen. Om pensionsanstalten retroaktivt betalar pension till arbetsgivaren, återkräver arbetsgivaren den del av lönen för sjukdomstiden som överstiger den pension som betalats till arbetsgivaren.

Arbetsgivaren har med stöd av den ändring som föreslås i statstjänstemannalagen möjlighet att förena det betalningskrav som gäller återkravet med en dröjsmålspåföljd. Det är i sådana fall möjligt att jämka dröjsmålsräntan med stöd av 11 § i räntelagen.

Enligt förslaget kan räntelagen tillämpas t.ex. i situationer där den regelbundna betalningen av lönen av någon orsak har fördröjts. Då ska bestämmelsen i 5 § i räntelagen om dröjsmålsränta på gäld vars förfallodag är bestämd tillämpas vid fastställandet av dröjsmålsräntan. I fråga om sådana ersättningar för vilka ingen exakt betalningstidpunkt har fastställts och i fråga om vilka utbetalningen förutsätter att tjänstemannen lämnar en utredning (t.ex. ersättning för resekostnader) fastställs dröjsmålsräntan enligt 6 § i räntelagen, där det föreskrivs om dröjsmålsränta på gäld vars förfallodag inte är bestämd. I sådana fall ska dröjsmålsräntan betalas från den tidpunkt då 30 dagar förflutit från den dag då borgenären, dvs. tjänstemannen, sände en räkning till gäldenären eller på något annat

sätt krävde att ett visst belopp ska betalas. Om det är fråga om skadeståndsgäld eller gäld av motsvarande slag som förutsätter särskild utredning för fastställande av belopp och grund, ska 7 § i räntelagen iakttas. Enligt paragrafen ska dröjsmålsränta betalas från den tidpunkt då 30 dagar förflutit från den dag då borgenären framställde sitt krav samt lade fram sådan utredning angående ersättningens grund och belopp som skäligen kan krävas av borgenären med beaktande även av gäldenärens möjligheter att skaffa utredning.

I 9 § i räntelagen finns en bestämmelse om ett slags rättegångsränta. Enligt den paragrafen ska dröjsmålsränta i de fall som nämns i 6 och 7 § likväl betalas senast från den dag då en stämning som gäller betalning av gälden delgavs gäldenären eller, om kravet framställs under rättegång, från det kravet framställdes. En tillämpning av 9 § innebär sålunda att dröjsmålsräntan beräknas från en tidigare tidpunkt än enligt det som följer av 6 och 7 §. Räntelagens 9 § gäller inte de fall som avses i 5 § i samma lag. Om förfallodagen är bestämd och skulden förfaller till betalning först efter den dag då stämningen delgavs, beräknas dröjsmålsräntan sålunda från förfallodagen.

De flesta tjänstemannarättsliga ärenden hör till förvaltningsdomstolens behörighet och behandlas vid förvaltningsdomstolarna som förvaltningsbesvärs- eller förvaltningstvistemålsärenden i den ordning som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett förvaltningsprocessärende blir inte anhängigt genom en stämningsansökan och en stämning delges inte i förfarandet, varför 9 § i räntelagen inte lämpar sig för förvaltningsprocessärenden. Av denna anledning är det nödvändigt att man till statstjänstemannalagen fogar en bestämmelse som motsvarar räntelagens 9 § och som tillämpas på ärenden som behandlas i förvaltningsdomstolen.

I det föreslagna 63 a § 2 mom. i statstjänstemannalagen föreskrivs det att i ett förvaltningsprocessuellt ärende ska dröjsmålsränta i sådana fall som avses i 6 och 7 § i räntelagen betalas senast från den dag då gäldenären anses ha fått kännedom om att en klagan eller ansökan som gäller betalning av gälden blivit anhängig, eller om kravet framställs under rättegång, från det att kravet framställdes.

En part i ett förvaltningsprocessärende får kännedom om ett ärende som inletts i samband med att hon eller han i enlighet med 34 § i förvaltningsprocesslagen bereds tillfälle att avge förklaring med anledning av andras yrkanden och sådan utredning som kan inverka på hur ärendet kommer att avgöras. Till exempel när arbetsgivaren av en arbetstagare återkräver lön som betalats utan grund är det fråga om ett förvaltningstvistemål, där tjänstemannen får kännedom om att ärendet inletts senast då han eller hon hörs som part i enlighet med 34 § i förvaltningsprocesslagen. I fråga om ett förvaltningsbesvärsärende är den myndighet som fattat det beslut som besväret gäller inte formellt en part. Enligt 36 § i förvaltningsprocesslagen hörs dock myndigheten och ett utlåtande begärs av myndigheten.

Till exempel i ett fall där en tjänsteman som har utnämnts för viss tid begär ersättning jämte dröjsmålsränta i enlighet med 56 § i statstjänstemannalagen bestäms räntan i regel med stöd av 7 § i räntelagen, vilken gäller dröjsmålsränta på skadeståndsgäld. Enligt 7 § i räntelagen ska dröjsmålsränta betalas från den tidpunkt då 30 dagar förflutit från den dag då borgenären framställde sitt krav samt lade fram sådan utredning angående ersättningens grund och belopp som skäligen kan krävas av borgenären med beaktande även av gäldenärens möjligheter att skaffa utredning.

Om det anses att en utredning angående ersättningens grund och belopp inte har lagts fram innan förvaltningsprocessärendet blivit anhängigt, tillämpas inte 7 § i räntelagen, utan dröjsmålsräntan ska då betalas enligt det i denna proposition föreslagna 63 a § 2 mom. i statstjänstemannalagen senast från den dag då gäldenären, dvs. arbetsgivaren, anses ha fått kännedom om att en förvaltningstvistemålsansökan som gäller ersättning enligt 56 § i statstjänstemannalagen blivit anhängig.

I 63 a § 3 mom. i statstjänstemannalagen föreslås en bestämmelse om hur dröjsmålsräntan fastställs i en situation där uppsägning av en tjänsteman eller upplösning av ett tjänsteförhållande har skett enligt ett laga-kraftvunnet beslut utan en sådan grund som föreskrivs i statstjänstemannalagen. Enligt 55 § 3 mom. i statstjänstemannalagen fortsät-

ter tjänsteförhållandet i sådana fall utan avbrott och tjänstemannen har rätt att återgå till arbetet. En sådan tillämpning av principen om fortsatt anställningsförhållande gäller endast tjänsteförhållanden. I en situation där tjänsteförhållandet avslutats får tjänstemannen kräva att uppsägnings- eller upplösningensbeslutet upphävs. När det gäller arbetsavtalsförhållanden kan man däremot endast bestämma att en ersättning ska betalas ut vid olaglig uppsägning eller upplösning av arbetsavtalet. I detta fall fortsätter arbetsavtalsförhållandet inte att vara i kraft trots domen. Eftersom principen om fortsatt anställningsförhållande endast gäller tjänsteförhållanden, ska frågan om fastställande av dröjsmålsränta avgöras som ett nytt ärende i fråga om statliga tjänsteförhållanden. Därför är det motiverat att särskilt föreskriva om den tidpunkt då skyldigheten att betala dröjsmålsränta börjar i de fall där tjänsteförhållandet enligt ett lagkraftvunnet beslut har avslutats i strid med statstjänstemannalagen.

Enligt 55 a § 1 mom. i statstjänstemannalagen betalas till tjänstemannen den inkomst för den ordinarie arbetstiden som denne med anledning av att tjänsteförhållandet avslutats i strid med lag har gått miste om, minskad med motsvarande inkomst som han eller hon under samma tid har förvärvat i annan anställning, som yrkesutövare eller som företagare och som han eller hon inte skulle ha fått i tjänsten. Likaså beaktas som avdrag sjukdagpenning och moderskapspenning i enlighet med sjukförsäkringslagen (1224/2004) som under samma tid betalats ut till tjänstemannen till den del arbetsgivaren skulle ha haft rätt till denna förmån för motsvarande tid med stöd av 7 kap. 4 § i sjukförsäkringslagen.

Inkomsten för ordinarie arbetstid för tiden för olagligt avslutande av ett tjänsteförhållande betalas till tjänstemannen utan dröjsmål efter det att ärendet gällande avslutandet av tjänsteförhållandet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft och arbetsgivaren av tjänstemannen har fått en tillförlitlig utredning enligt 55 a § 2 mom. i statstjänstemannalagen om de ovan nämnda övriga förvärvsinkomster och dagpenningförmåner enligt sjukförsäkringslagen som tjänstemannen erhållit.

Inkomsten för ordinarie arbetstid som betalas till en tjänsteman för tiden för olagligt avslutande av ett tjänsteförhållande är inte konstant, utan arbetsgivaren får veta det exakta beloppet först då tjänstemannen lämnat en utredning över de andra förvärvsinkomster och dagpenningförmåner enligt sjukförsäkringslagen som han eller hon erhållit. Av denna anledning är det motiverat att det bestäms att skyldigheten att betala dröjsmålsränta börjar en viss tid efter den tidpunkt då tjänstemannen lämnat utredningen till arbetsgivaren. Enligt det föreslagna 63 a § 3 mom. i statstjänstemannalagen ska dröjsmålsränta i de fall som avses i 55 a § 1 mom. betalas från den tidpunkt då 30 dagar förflutit från den dag då tjänstemannen lämnade arbetsgivaren en sådan utredning som avses i 55 a § 2 mom. Den föreslagna betalningstiden på 30 dagar motsvarar den tid som fastställts i 6 och 7 § i räntelagen.

2.2 Ändringar i räntelagen

Med anledning av den 63 a § som föreslås i statstjänstemannalagen föreslås det att 1 § om tillämpningsområdet för räntelagen ändras så, att dess 2 mom. 1 punkt kompletteras så att räntelagen inte tillämpas på gäldsförhållande som bygger på offentligrättslig grund, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag. I de fall där räntelagen på grund av sin ordalydelse inte är tillämplig kan man redan nu tillämpa räntelagen med stöd av en hänvisningsbestämmelse som finns någon annanstans i lag, varför den ändring som föreslås i räntelagen är endast informativ.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Det är svårt att på förhand bedöma hurdana ekonomiska konsekvenser propositionen har. Utgångspunkten är att inga betalningsförseningar inträffar, men det är möjligt att sådana uppkommer i särskilda situationer, t.ex. då ett nytt löneutbetalningssystem tas i bruk. Situationer där ett tjänsteförhållande avslutas kan orsaka dröjsmålspåföljder i sådana fall där avslutandet av ett tjänsteförhål-

lande genom ett lagakraftvunnet beslut har konstaterats vara lagstridigt och där arbetsgivaren inte inom 30 dagar efter att ha fått tjänstemannens utredning till tjänstemannen betalar den inkomst för ordinarie arbetstid som inte betalats för tiden för olagligt avslutande av tjänsteförhållandet. Dröjsmålspåföljder kan också orsakas då en tjänsteman ställer ett krav på ersättning enligt 56 § i statstjänstemannalagen gällande grunderna för utnämmande för viss tid.

Före den ändring av statstjänstemannalagen som trädde i kraft den 1 april 2013 (177/2013) behandlade tjänstemannanämnden i enlighet med 53 § i statstjänstemannalagen rättelseyrkanden i fråga om beslut genom vilka en annan myndighet än statsrådet har sagt upp en tjänsteman, upplöst ett tjänsteförhållande eller avstängt en tjänsteman från tjänsteutövning. Tjänstemannanämnden beslutade också att ersättning enligt 56 § i statstjänstemannalagen gällande grunderna för utnämmande för viss tid skulle betalas. I tjänstemannanämndens beslut i ett uppsägningsärende eller ett ärende enligt 56 § fick ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Numera får ändring i ett beslut genom vilket en tjänsteman har sagts upp eller ett tjänsteförhållande upplösts enligt 53 § i statstjänstemannalagen sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen. Också ett ersättningsyrkande enligt 56 § ska anföras hos förvaltningsdomstolen, där det behandlas som ett förvaltningstvistemål.

I tabell 1 och 2 finns en sammanställning av de uppsägningar enligt 25 eller 27 § i statstjänstemannalagen som behandlats i tjänstemannanämnden och högsta förvaltningsdomstolen åren 2009 - 2011 samt de ersättningsyrkanden enligt 56 § i statstjänstemannalagen som behandlats åren 2011 och 2012. Avsikten med tabellerna är att åskådliggöra hur ofta det inom statsförvaltningen inträffat att ett beslut om uppsägning varit lagstridigt samt hur ofta ersättning enligt 56 § i statstjänstemannalagen har betalats ut.

Tabell 2 innehåller en annan granskningsperiod än tabell 1, som gäller uppsägningar, eftersom universitetet genom universitetslagen (558/2009) överfördes från staten och blev särskilda juridiska personer och universitetspersonalens anställningsförhållande från och med den 1 januari 2010 med stöd av lagen ändrades från tjänsteförhållande till arbetsavtalsförhållande.

Detta minskade på de ersättningsyrkanden gällande grunderna för ett tjänsteförhållande för viss tid som förelades tjänstemannanämnden, varför en ändamålsenlig granskningsperiod för ersättningsyrkanden enligt 56 § i statstjänstemannalagen är åren 2011 och 2012.

Utgående från det som framgår av tabellerna kan det konstateras att inga betydande ekonomiska konsekvenser följer av en dröjsmålsrättepåföljd när avslutandet av ett tjänsteförhållande genom ett lagakraftvunnet beslut har konstaterats vara lagstridigt eller när en tjänsteman haft rätt till ersättning enligt 56 § i statstjänstemannalagen.

Tabell 1: Uppsägningar enligt 25 och 27 § i statstjänstemannalagen 2009 - 2011.

År	Sammanlagt	Godkända /tjänstemannanämnden	Förkastade /tjänstemannanämnden	Godkända /HFD	Anhängiga /HFD	Godkända genom lagakraftvunnet beslut /tjänstemannanämnden eller HFD
2009	22	12	10	4	5	7
2010	17	6	11	1	1	5
2011	18	8	10	-	5	3

Tabell 2: Ersättningsyrkanden enligt 56 § i statstjänstemannalagen 2011 och 2012.

År	Sammanlagt	Godkända /tjänstemannämnden	Förkastade /tjänstemannämnden	Ej undersökta /tjänstemannämnden	Anhängiga /tjänstemannämnden	Förfallit /tjänstemannämnden	Anhängiga /HFD	Ersättning genomsnitt/mån.
2011	14	7	3	3	1	0	4	8
2012	9	2	2	0	4	1	0	8

Det är omöjligt att för bedömning av de exakta ekonomiska konsekvenserna t.ex. vid olaglig uppsägning verifiera antalet fall där myndigheten betalar den uteblivna lönen först 30 dagar efter den tidpunkt då tjänstemannen till arbetsgivaren lämnade den utredning som avses i 55 a § 2 mom. i statstjänstemannalagen. Det är inte heller möjligt att på förhand uppskatta hur långa de eventuella dröjsmålen kan vara i enskilda fall. Finansministeriet har inte fått kännedom om fall där lönen inte skulle ha betalats ut när avslutandet av tjänsteförhållandet genom en lagakraftvunnen dom har konstaterats strida mot lagen.

Den arbetsgrupp som beredde regeringspropositionen skickade i december 2012 en enkät till Statens servicecenter för ekonomi- och personalförvaltning. Enkäten gällde fall av dröjsmål och dröjsmålsränta som betalats till statlig personal i arbetsavtalsförhållande. Utifrån de svar som kom in från servicecentret är det inte möjligt att närmare specificera dröjsmålsräntornas belopp, men det handlar om enstaka fall och små belopp.

Med stöd av vad som anförts ovan kan förslagen genomföras inom ramarna för statsfinanserna. Dröjsmålsräntorna betalas under samma moment som lönerna.

3.2 Konsekvenser för personalen och för myndigheternas verksamhet

Avsikten är att propositionen ska förbättra tjänstemännens rättsliga ställning samt främja en jämlik behandling av statstjänstemän och dem som står i arbetsavtalsförhållande till staten, eftersom statstjänstemännen genom de föreslagna bestämmelserna kommer att omfattas av den reglering som redan nu

tillämpas på dem som står i arbetsavtalsförhållande. Anställningsförhållandets art avgör inte längre huruvida någon vid en försenad betalning som grundar sig på anställningsförhållandet har rätt att få dröjsmålsränta enligt räntelagen på sin fordran.

Myndigheternas uppgifter beräknas inte öka genom de föreslagna bestämmelserna, eftersom löner och andra avgifter normalt betalas i tid och betalningsförseningar inte inträffar. De föreslagna bestämmelserna kommer sålunda att tillämpas endast sällan. Dessutom har bestämmelserna om dröjsmålsränta tillämpats på dem som är anställda i arbetsavtalsförhållande till staten, varför ändringarna inte medför nya uppgifter för myndigheterna.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i en arbetsgrupp som den 27 februari 2012 tillsattes av finansministeriet med uppgift att utreda dröjsmålsräntor på fordringar som grundar sig på ett tjänsteförhållande hos staten. Arbetsgruppen hade till uppgift att utreda olika alternativ för genomförandet av en ändring av regleringen om dröjsmålsränta som betalas på en fordran som grundar sig på ett tjänsteförhållande hos staten samt att utarbeta ett förslag till ändring i form av en regeringsproposition. Arbetsgruppen bestod av representanter från finansministeriet, justitieministeriet, Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf samt Löntagarorganisationen Pardia rf.

Den 15 november 2002 tillsatte finansministeriet en arbetsgrupp med uppgift att bereda en ändring av regleringen om dröjsmåls-

ränta som betalas på en fordran som grundar sig på ett offentlighetsligt anställningsförhållande samt utarbeta ett förslag om detta. Till sättandet av arbetsgruppen grundade sig på ett enhälligt uttalande som tagits in i protokollet över statsrådets allmänna sammanträde den 17 oktober 2002, där det förutsattes att en arbetsgrupp tillsätts för att bereda ett förslag till ändring av regleringen om dröjsmålsränta som betalas på fordringar som grundar sig på ett offentlighetsligt anställningsförhållande. Arbetsgruppen bestod av representanter för finansministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, undervisningsministeriet, Kommunala arbetsmarknadsverket, Kyrkans arbetsmarknadsverk, Akava-OS, Löntagarorganisationen Pardia, Förhandlingsorganisation för Kommunal Teknik och Grunds service FKT rf, Valtion yhteisjärjestö VTY ry, Tjänstemännens Förhandlingsorganisation TFO rf samt Kunta-alan unioni ry. Arbetsgruppens promemoria (Julkisoikeudellisen palkkasaatavan viivästyskorko 10/2003) färdigställdes den 17 februari 2003. Enligt arbetsgruppens synpunkt är det vid försenad betalning av lön eller någon annan förmån av anställningsförhållandet motiverat att det också betalas ränta på tjänstemannens eller tjänsteinnehavarens fordran. I arbetsgruppens promemoria föreslås det att statstjänstemannalagen och lagen om kommunala tjänsteinnehavare ändras och att dröjsmålsränta betalas i enlighet med de föreslagna principerna. Arbetsgruppens förslag ledde inte till några lagstiftningsåtgärder.

Den 29 maj 2013 ordnade arbetsgruppen ett diskussionsmöte där Kommunala arbetsmarknadsverket och Kyrkans arbetsmarknadsverk hördes. De ansåg att de ändringar

arbetsgruppen föreslog var motiverade. Dessutom har arbetsgruppen på begäran fått skriftliga kommentarer om utkastet till proposition av Helsingfors förvaltningsdomstol.

Efter att arbetsgruppens promemoria (Finansministeriets publikationer 25/2013) blev färdig begärde finansministeriet utlåtanden om promemorian av ministerierna, Kommunala arbetsmarknadsverket, Kyrkans arbetsmarknadsverk samt Tavastehus, Kuopio och Åbo förvaltningsdomstolar. Dessutom bereddes högsta förvaltningsdomstolen tillfälle att lämna ett utlåtande.

Remissinstanserna stöder de ändringar i statstjänstemannalagen och räntelagen som föreslås i propositionen och konstaterar att propositionens målsättning är motiverad. Utifrån de kommentarer som gavs i utlåtandena har motiven till lagförslagen och avsnittet om ekonomiska konsekvenser preciserats och kompletterats under den fortsatta beredningen.

5 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 september 2014.

Om gäldens förfallodag är bestämd och har infallit innan lagarnas ikraftträdande, ska 63 a § i statstjänstemannalagen inte tillämpas. Om det däremot är fråga om en gäld vars förfallodag inte är bestämd på förhand, förfaller gälden på begäran. Om krav på betalning av gälden i ett sådant fall har ställts före lagarnas ikraftträdande, ska 63 a § i statstjänstemannalagen inte heller tillämpas.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av statstjänstemannalagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till statstjänstemannalagen (750/1994) en ny 63 a § som följer:

63 a §

Vid dröjsmål med betalningen av en fordran som grundar sig på ett tjänsteförhållande tillämpas bestämmelserna om dröjsmålsränta i räntelagen (633/1982).

I ett förvaltningsprocessärende ska dröjsmålsränta i sådana fall som avses i 6 och 7 § i räntelagen betalas senast från den dag då gäldenären anses ha fått kännedom om att besvär eller en ansökan som gäller betalning av gälden har anhängiggjorts eller, om kravet framställs under rättegång, från det att kravet framställdes.

I de fall som avses i 55 a § 1 mom. ska dröjsmålsränta betalas från den tidpunkt då 30 dagar förflutit från den dag då tjänstemannen lämnade arbetsgivaren en sådan utredning som avses i 2 mom. i den paragrafen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en fordran som förfallit till betalning före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag**om ändring av 1 § i räntelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i räntelagen (633/1982) 1 § 2 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 943/1983, som följer:

1 §

*Tillämpningsområde*1) gäldsförhållanden som bygger på offent-
ligrättslig grund, om inte något annat före-
skrivs någon annanstans i lag,-----
Denna lag tillämpas inte på-----
Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 12 december 2013

Statsminister**JYRKI KATAINEN**Förvaltnings- och kommunminister *Henna Virkkunen*

2.**Lag****om ändring av 1 § i räntelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i räntelagen (633/1982) 1 § 2 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 943/1983, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas inte på
1) gäldsförhållande som bygger på offent-
ligrättslig grund;

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas inte på
1) *gäldsförhållanden* som bygger på offent-
ligrättslig grund, *om inte något annat före-*
skrivs någon annanstans i lag,

Denna lag träder i kraft den 20 .
